

Makfa,
 Zeigawā saņemot:
 par gabu — 2 rub. 20 kap.
 par 1/2 gabu — 1 „ 20 „
 par 1/4 gabu — 60 „
 Par abreies pārmaiņu
 jāmaksā 10 kap.

Latweeschu Amises.

Makfa,
 pa paku pērkotot:
 par gabu — 3 rub. — kap.
 par 1/2 gabu — 1 „ 60 „
 par 1/4 gabu — 90 „
 Uz abriemēn 4 rub. 50 kap.
 2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap.

Šnāhk diwreif nedelā.

Redakcija un ekspedizija:
 Zeigawā, Rangihferu eelā № 14.

82. gada-gabjums.

Stadinajumi makfa:
 par šiktu rakstu rindinu 8 kap., preefshuifē 20 kap.

Zeen. abonētus

laipni luhbfam, ja ween eespehjams, **apstelleshanu nenowil-
 zināt lihbf pašam jaunam gadam.** Janwara pirmajās
 deenās allaš apstelleshanu fadrushmejas tif daudf, ka pee la-
 bakās gribas naw eespehjams, wifus tuhlt ispidit. Tadehf
 zeen. abonētus pašāu labā jamehlās, ka tee apstelleshanu isda-
 ritu wifā drihsumā. **Ekspedizija.**

Kalendars

**Latweeschu lutertizigeem behrneem
 uf 1904. gadu**

ifnāhjis un dabnāms: Zeigawā „Latweeschu Amises“ ekspedi-
 zija, Rigā Jond un Poliewsky gramatu pahrdotawā.
 Makfa 5 kap.

**Latweeschu V. wispahrigo dseefnu fwehtku
 ehfas jautajums.**

Par šho jautajumu „Balt. Wehtu“ raksta apmehram
 fefofhi:

Jau labi ilgi atpafal Rigas Latw. Weedr. eesneefja pilfsh-
 tas waldei luhgumu, atkaut preefsh V. wisp. dseefnu fwehtkeem
 parades flajumu uf Eplanades lauka, tā ari atkaut tur usjelt
 kofa ehfu preefsh konzerteem. Atkaut tifa luhgta preefsh laita
 no 1904. gada 1. maija lihbf 15. septembrim. Pilfshitas walde
 negribēja wis dot luhgto atkauti tamdehf, ka Eplanades laufs
 tizis wisapfahrt apdehfstis un fa parades flajums tifa nefe-
 tā eerihlots kara-spehta paradēm, tas ihpafhi nolihbfinat, no-
 tihrits un aptofis fchim noluhfam, uf kura šho eemeslu dehf
 zelt ehfas, farihlot primatus fwehtku un t. t. nebuhtu wafes
 nelab atkautjams. Tapehf pilfshitas walde eeteiza Latweeschu
 Weedribai farihlot minetas fwehtku un zelt konzertu ehfu waj
 nu uf Zehtaba flajuma Nikolaja un Zehtaba eelu fihrit, waj
 ari uf flajuma gar Pufhtina bulwaru pee Rigas politehniskā
 instituta jaunās laboratorijas, waj ari galu galā uf tulkhā un
 flajā loufa ftarp Ehrglu un Rumpmuischas eelām.

Šchahdu pilfshitas walbes preefshlitumu Latweeschu Weed-
 riba newareja peenem un fimoja pilfshitas waldei, ka pirmee
 diwi flajumi ir preefsh dseefnu fwehtkeem par maseem, bet
 pehfdejais atrodās par daudf tahlu no pilfshitas zentra, kurfch
 apstahkis trauzetu fwehtku labo isdofchanos un apgruhtinatu,
 tā fwehtku farihlotajus, tā to dalibneefus un — luhbfa no
 jauna pilfshitas pahrwaldi pehf parades flajuma preefsh dseefnu
 fwehtkeem. Ari fchoreif luhgums palifa neispildits, bet pilfsh-
 tas walde peeprafija no Weedribas daschadus isfkaidrojums un
 ari atkauti no 20. armijas korpusa komandiera un no Wina
 eminenzes Rigas un Zeigawas biskapa tamdehf, ka luhgtais
 flajums atrodās pee pašchas pareifstizigo katedrales. Weedriba
 nekamejās eefneegt pilfshitas pahrwaldei peeprafitos isfkaidroju-
 mus un luhbfa atkauti ari no 20. armijas korpusa komandiera
 un Wina eminenzes Rigas un Zeigawas biskapa. Pirmāis
 dēwa luhgto atkauti ar to noteikumu, ka pilfshitas pahrwaldei
 jausnēnās peenahkums gabdat par to, ka pehf dseefnu fweht-
 keem lihbf 15. septembrim flajums teel notihrits pilnigā fah-
 ritā. Atkauti wehl minēt, ka Weedriba war fanemt parades
 flajumu isfletofchanā minetam noluhfam jau no 1904. gada 24.
 aprifa. Ari Wina eminenze biskaps dēwa fawu atkauti uf
 laifu no 1904. g. 1. maija lihbf 31. julijam ar to pefihmi,
 ka pa šho laifu lai isfletotu wifus lihbfekus pret ugungrehka
 gabijumu, apfargajot fchāi finā katedrali.

Sarehmusi no Latweeschu Weedribas wifus peeprafitos is-
 fkaidrojums un minētās diwas kara- un garidsneezibas preefsh-
 neezibas atkautjas, pilfshitas walde apspreeba pašāu leetu jo pa-
 matigi un atfina, ka parades flajums uf Eplanades lauka, ta-
 gadejā pahrwehritā un isfoptā stahwolki, nebuhtu atkautjams ne-
 lab, neweenam un nelahdā gabijumā preefsh fahdām nelahdām
 buhšew. Tomehr beidof pilfshitas walde eefkatija par eespeh-
 jumu, wehl šho reifi ispidit Latweeschu Weedribas luhgumu un
 atkaut winat šho flajumu preefsh nahkofcheem dseefnu fweht-
 keem, tā ari atkaut winat zelt uf fchi flajuma fwehtku ehfu
 preefsh konzerteem un nodot flajumu winat no 1904. g. 24.
 aprifa lihbf 15. augustam bef lahds atlihbfibas sem dascheem
 fihfaleem noteikumeem. Minetās pilfshitas walbes preefshli-
 tums, lai atkauti Latweeschu Weedribai uf Eplanades lauka
 parades flajuma zelt konzerta ehfu preefsh V. wisp. Latweeschu
 dseefnu fwehtkeem 1904. gada, tifa apspreefts pilfshitas dom-
 neeku fapulzē 15. bez. No domneeku pufes fewifchli fihwi tahdai
 Eplanades lauka atdofchanai pretofjās domneeks v. Kramers, gan
 israhdidams, ka laufchu drushma apfahdehfot dehfstijumus, gan
 ari, ka warot weegli isfektees ugung un apdraudet daschas jaun-
 selamās pilfshitas ehfas. Bef tam wifsch wehl peemetināja, ka

fwehtku ehfa buhšot pahrat pašāu un apmekletaju esot sagai-
 dams til daudf, ka warot par raftees trauzejumi un nelaimes
 gabijumi uf elektrifkojeem eelu dseelheeseem. Domneeks Gros-
 walbs aifrahdija, ka von Kramera peeweitee ftaikli par apmek-
 letaju daudsumu esot nebidinarti, ka dehf apdehfstijumeem esot
 weltas bahšas, ka par drofshibu pret uguni gahdaschot polizij-
 jas ugungdehfseju komandas brandmeistars. Tomehr nekatoees
 uf wifseem fcheem aifrahdijumeem, pilfshitas dome beidof isfpre-
 fchanu par pilfshitas walbes preefshlitumu atfifa un noluhma
 makfat Latweeschu Weedribai pabalstu preefsh wajabfīgā fwehtku
 laukuma, ja tas jamellē zitā weetā.

**Maso mahju ihpafchneeku balfis teefiba un
 kalpu defmitneeku flaits wispahrigās
 pagasta fapulzēs.**

Kurfemē buhs laba teefa pagastu, kurdōs, bef leelajām mah-
 jām, ari ir semturu mahjas jeb tā fauktee kalpu semes gabali,
 apmehram 15 puhraweetu leeli. Šho semes gabalu ihpafch-
 neeki, tapat tā leele fainneeki, makfa kronim ispierschanas un
 defitnu nodu. Pagasta klauschus wini nenes. Tā eemesla
 dehf tad ari lihbfshim winus peefstaitija pee teem pagasta lo-
 zekleem, kureem latram par fewi wispahrigās pagasta fapulzēs
 balfis teefibas nawa, bet kuri iswehlē preefsh tahdām il no 10
 fawu pilngabigo lojektu widus weenu defmitneeku. Tā la wis-
 pahrim pagastōs mineto semturu ir mafat nekā leelo fainneeku,
 tad ari pilnigi nekstahstams wini neapstahshamais stahwolki
 minetajās fapulzēs. Neluhfojot uf to, la masee fainneeki un
 kalpi, tapat tā leele fainneeki, makfa nodofkus preefsh pagasta
 wajabfībām — wini tomehr newareja aifstahwet fawas teefibas
 pagasta fapulzēs; jo leelajeem fainneekeem balfofchanā arween
 bija pahrfwars. Pat kalpu amata wihrus wehlot, fainneekeem
 trita isfchifofchais mahdā. Tā eewehrojot, jafala, ka semturu
 un kalpi pagasta pašchwaldiba lihbfshim peebuttās tifa pa-
 fiwi, t. i. ar fawām artawām, famehr wini teefibu un waja-
 dhibu aifstahwefchana atkarajās no leelajeem fainneekeem. Šchā
 nu ifnāhf newis wifu pagasta lojektu, bet finamas fchēfiras
 pašchwaldiba. Sinams, vazehlās ari daschas balfis par maso
 mahju ihpafchneeku teefibu paplafshinaschanu, tomehr winas tah-
 latu netifa tā lihbf komifaram jeb semneeku leetu komifijai.
 Un tā tas, domajams, buhtu turpinajeem, ja waldofchais senats
 nebuhtu isfchēfchris šho jautajumu masejeem semturreem par labu.

Mineto jautajumu eelustinajis fwehritata adwolata pa-
 lihgs Walters, pahrfuhfot waldofchā senatā Sezes pagasta wis-
 pahrigas fapulzes fpreedumu par lahda pagasta lojekla isfium-
 fchanu is pagasta fabeedribas, pehf tam, kad no komifara un
 semneeku leetu komifijas fchis fpreedums bija apstahinat. Pahrfuhf-
 hibas eemeslis bijis maso mahju ihpafchneeku nepeeda-
 lihshandā minetajā fapulzē personigi, bet tifa zaur defmitneek-
 keem. Waldofchais senats šho leetu zaurfkatija un dēwa schahdu
 pawehli:

„Zaurluhfojis fchās leetas apstahklus, waldofchais senats
 atrod, la šhe jaisfchēfchir jautajums, waj wispahrigā pagasta fa-
 pulzē war nemt teefchu dalibu to nekustamu ihpafchumu ihpafch-
 neeki, kuri nenes semes klauschus. Wisaugstali 19. febr. 1866.
 g. apstahinatā nolikumū 6. pantā par pagasta pašchwaldibu
 Baltijas gubernās fagitis, ka wispahrigo pagasta fapulzi fa-
 stahda wifū pee pagasta fabeedribas peederigeem pilngabigeem un
 patstahwigee nekustama ihpafchuma ihpafchneeki un semes klau-
 schu neseju muischu, krona, pilfshitu un daschadu eestahschu no-
 mas gabalu (mahju) rentneeki. Tā lifums fadala personas,
 turām teefiba teefchi peedalitees wispahrigā pagasta fapulzē,
 nekustamu ihpafchumu ihpafchneekōs un nomneekōs, pee lam, tā
 tas isprotams is augstā peewestā likuma panta pateefās nofih-
 mes, pirmajeem (semes ihpafchneekēem) wifseem bef isnehmuma
 ir teefiba teefchi (personigi) peedalitees wispahrigā pagasta fa-
 pulzē, no pehfdejeem (nomneekēem) turpretim tifa teem, kuri
 nomā semes gabalus, las nef semes klauschus. Tā tad semes
 klauschu neshana pee teefchas peedalifshandās wispahrigā pagasta
 fapulzē ir nepeezefchams nofajijums tifa preefsh semes gabalu
 nomneekēem, bet newis preefsh semes ihpafchneekēem, kuru tee-
 fiba, teefchi peedalitees wispahrigā pagasta fapulzē, it ne zaur
 lahdeem nofajijumeem likumā naw aprobeschota.“ Uf to pama-
 tojotees, waldofchais senats uf dēwa semneeku leetu komifijai taifit
 jaunū noluhmumu Sezes pagasta wispahrigas fapulzes fpre-
 eduma leetā. Zerams, ka pagastu walbes šho waldofchā senata
 isfkaidrojumu eewehros un turmalās pagasta fapulzēs aizindās
 peedalitees maso mahju ihpafchneekus un klauschu neseju mahju
 nomneekus. Un ja ari pagastu walbes to nedaris, tad tomehr
 domajams, maso mahju ihpafchneeki no likuma doto teefibu is-
 leetos, pahrfuhfbedami peenahzigās eestahdēs pagasta walbes ne-
 pareifo rihjibu.

Newaru ari atstahf šhe newfrahdijis uf lahdu waldofchā
 fenata isfkaidrojumu pagasta kalpu un walneeku defmitneeku
 wehleschandā. Zaur 28. maijā 1899. g. no Kurfemes gubernas
 semneeku leetu komifijas isdoto instrufzija kalpu un walneeku
 defmitneeku flaits tifa noteikts pa weenam no defmit pagastā
 dshiwofcheem fcho fchēfchir peederigeem un pa weenam no def-
 mit uf wispahrigo pagasta fapulzi atnahlfuseem ahypus pa-
 gasta dshiwofcheem. Šchis nofajijums leeliski mafinaja kalpu
 defmitneeku flaitu; jo ahypus pagasta dshiwofchee pagasta lo-
 zekli, kuri daudfuma finā ftipri pahrfpehf pagastā dshiwofchos,
 uf pagasta fapulzēm daschadu apstahllu dehf eeronās loti mafā
 flaitā, daschreif pat nemas. Un ja falihbfinam pagasta nodofku
 summu, kura eenahf no talpeem, ar fainneeku pagasta nodofku
 summu, tad tifa waram nojauft augfchminētās defmitneeku no-
 teifshanas fahrtibas netafinibu.

Tā eewehrojot, Greenwalbes pagasta walneeku fchēfiras pe-
 derigeem ar mineto wini defmitneeku flaita pamafinaschanu ne-
 bij meerā un fuhbfējās par to lihbf waldofcham fenatam. Zaur
 fawu ufaku no 24. marta 1903. g. fem № 2001 nu waldofchais
 fenats isfkaidroja, ka pehf Baltijas pagastu likuma (no 19. febr.
 1866. g.) 6. panta pee defmitneeku flaita noteifshanas janem
 wehrā newis uf wispahrigo pagasta fapulzi atnahlfuseem walneeku
 un kalpu flaits, bet wifu pee fchis fchēfiras peederigo flaits,
 t. i., is uf fatru defmitu fchis fchēfiras peederigo jaiswehl
 weens defmitneeks.

Eewehrojot aprahditos 2 fwarigos waldofchā fenata isfkaid-
 rojumus, jafala, ka uf preefshu wispahrigās pagasta fapulzēs
 buhs wairaf dshiwibas, tas wifai pagasta fabeedribai war nahft
 tifa par labu.

Ihpafchi pagasta amata wihru wehleschandās maso mahju
 ihpafchneeki un kalpi, eedami rolu rofā, warēs iswehlet tahdus
 wihrus, kuri wini apstahklus un wajabfibas faprot. Tapat ari
 pagasta pahrwaldifchana un fainneezibā, nobemu klafefchana,
 weifshinaschana, flotofaju un ftrihweru wehleschana maso fain-
 neeku un kalpu weetneeki warēs aifstahwet fawas intrefes, ka
 mehr tagad wifš atkarajās no leelo fainneeku laipnibas.
 Spulgons.

No ahrlsemēm.

Kapehf Japani wehlās faru?

„Nat. Ztg“ Kreewijas korespondents pasneefis interesantas
 finas par eemesleem, kapehf Japani wehlotees faru. Tā la
 winam leetas stahwolki leelās fihli pafihstams un tadehf
 finas isklafās pilnigi tizamas, tad pasneefjam tās ihfumā ari
 faweem lasitajeem.

„Kreewu politifko wihru aprindās eefkati pehfdejā laifā gro-
 fshufchees. Kā fenat, tā ari tagad Kreewija buhtu gatama is-
 lihgt meera zekā, bet zeribas uf tam kluwufchas wahjakas. Un
 tas pilnigi isfkaidrojams zaur to, ka kurfch waj meers beidof
 atkarafees pa dakai no pašchas Japānu tautas fahufshibas, pa
 dakai no Japānas eefchējā stahwolka. Ar fatru deenu gai-
 schali rebšams, ka faru newehlās ne Kreewu, ne ari Japānu
 waldbas. Bet pehfdejā teel gribot negribot dshita uf kara te-
 lām, un beidsamā laifā kara gribetaji rihlojās til sparigi, ka
 waldbiba deef waj fpehs teem atturetees pretim. Tā war wi-
 fai weegli atgaditees, ka Japānu waldbiba pret fawu pahrfleezibu
 un gribu fper ismifuma foli. Wifa Japāna ir tā pees-
 breedis pehrfona padebefs, un tifa pehf laimiga kara zerams,
 ka tiks glahbta neween tagadejā Japānu waldbiba, bet ari wifa
 jaunlaiku Japāna. Ahriigi tas nomanams jau winas tagade-
 jās politifkās partijas. Bet pati ugung kwehlo daudf dshifaku
 un ir warenata, nekā to waretu eedomatees: tā isfchēfchēf
 berfeshanos ftarp Japānu tautas dwehfeli un jaunās walstis-
 lahrtibas fatwerfmi. Tā zihnās Wez-Japānas eefchēfchēf dshim-
 tenes kultura ar jauno, pehf Eiropas paraugeem eewefko fah-
 ritibu. No wifām pufēm dshidama brihnfshandās, tā Japāna wa-
 rejufi til ihfā laifā peefawinatees wafarsemju kulturem un min
 to tā peerahbijumu, ka Japāna esot fpehfjiga un zeeniga faul-
 tees par kulturem tautu. Newar jau leegt, ka tā nebuhtu fain-
 neezifkā un politifkā dshiwē fainneegufi pahrfchēfchēfshas panahf-
 mus. Bet fchēfchēf pahrfchēfchēfshas flubā pehf pilnigi fwehshas
 kulturem tee famin pašāi fawu gara dshiwibu un fofaufia lihbf
 ar to nepeezefchamos walstis pamata atbalstus: tautas, winas
 wehstufifko fchēfchēf un gara zeefcho fataru ar to fabeedrifto un
 walstis lahrtibu, las no winas pašchas dabigi ifaugufi. Tadehf
 ari tehnikif tee gan peefawinofchēfchēf jaunajā kulturem leelu is-
 weifibu, bet garigi tee naw fpehfufchi eeneft winā neta jauna.
 Pehf 1869. gada pilfonu kara tee eeweda jauno kulturem, jauno
 walstisfatwerfmi, bet ar pašāu tautu tā naw faaugufi, nē, tā

ir wehl isfalojufi winas gara pasauli un fattrizinajufi fainnee-
zisko stahwolli. Senal bij Zapana ja ari ne bagata, tad tal
feeboscha seme. Wispahr bij nometuschees ischalli un meerigi
mafgruntneeki un mafnomneeki, kuri bij ar semi ta fatot faau-
gufchi un prata no tas eewahft bagatigas rafchas. Bei tab
atnefa jauna kultura indultiriju un leekruhpneezibu. Mahjruh-
neeziwa tita ispolitita un pehz nepilneem diwdefmit gadeem wal-
bija daschds appabalds breefmiga nababiba. Tadeht ari ruhgti
wisfa ischirads nemeers, un Wez-Zapanu partija pagel fopch 15
gabeem arweem braudoofhati fawu galwu. Zapana dround uf-
leefmot furu katru brijhti pilfonu farsch, un tadeht war notitt,
fa jauno partija leel tautas juhtam isfratotees ahrpus walfts
robefcham. Un ufwaras gabijuma tad buhtu glahbia ir jauna
Zapana, ir pati jauna partija.

Jaunatas finas no tahlajeem aufrumeem.

„R. tel. ag.“ wehsta no Tokijas, fa Zapana gatawojos-
tees ar steigchano us faru. Ministrija nupat islaudu ahr-
fahrigus nolehmunus, kuri no ftenads walftpadomes jau pee-
nemti un apstiprinati. Ta waldbiba teel atkauts neaprobefchots
kreibits preefch fwarigads dselzela buhmes starp Seulu un Fu-
fanu. Bei tam wifs galwenais schtads riks organifets par
jaunu un fara gabijumam teel eezelta fewisfcha fara padome.
Un no tahdas nadjigas Zapana rihfoshanads top ari Rihneefchi
ufbahfigati. Ta Dienfangs apmelleja Pekina Kreemijas fuhtni
un kuhja isftaidrot, tad Kreemi atstahfchot Mandjuriju. Le-
fars atbildejis, fa dimu leetu deht tas neefot tagadejds apstahf-
lds eefpehjangs. Pirmam fahrtam, tagad efot usnahzjis fseemas
austtams, tadeht fara spehta aifeefchana or buhtu faweenota
leelam gruhitbam; otram fahrtam, Mandjuriju newarot tadeht
atstahft, fa tad winad eefpeebischootes tuhlin Zapani. Bijam jau
finojufchi, fa Tataru generalis apbrunojis fawus fara spehtus.
Tagad Kreemu pawehlfneeks pamehlejis Tataru generalim wifus
fawus mlitichus atbrumot un atlaifi uf mahjam. Tataru ge-
neralis ari ispidijis pawehli.

No Franzijas. Pasihstama Dreifusa leeta, fura jau
fama laika tihdauf trofchana nodarijufi Franzija, ruhga ari
pehz pehdeja Rennas kara-teefas rewifijas fpreeduma tahlaf.
Tagad Dreifufam un wina peekriejeem isbewees atkal isdabut
jaunu leetas zauruhfoshanu, lai waretu Dreifufu nomafgat baltu
un tihru no wifseem nofeegumeem. Rewifija isdabuta zaur to, fa
daschi rakkis apahditi par mitoteem. Leetu nodofchot jaunai
kara-teefai. Parises awifes ufneem fcho finu meerigi; titai na-
zionaliteem un Herikaleem ta naw pa prahtam.

No Seemel-Amerikas Sabedrotam Walfim nahf uf-
traufoshas finas, fa laba teefa Amerikanu ofizeeru efot isftah-
jufes no Sabedroto Walfiu kara-fuehta un doschotees uf Za-
panu, fur eestahfchotees Zapana armija.

No eekschsemem.

No Peterburgas. Ni Austrumu Wifu efichd feto, tas
atrodas Biferd un stahw sem kontradmirala Wrentusa wadi-
bas, fahstahw no kreiserem „Wesjafschichij“, „Wesupretschnij“,
„Wistrij“, „Wuinij“, „Wodrij“ un „Wrowij“. Drihsuwa Bi-
fertd fagaiba atbrauzam wehl 4 torpedu laimas, furas dosees
uf Kluso okeanu. No Nujorkas fino, fa Kreemija isbarijufi
Deenwidus Omachd, Amerikd, fewisfchi feidjamu 1 miljonu
pudu leelu fahlitos gafas postellejumu, furch nobodams 13.
januari San-Franziska, fur galu eektraus dimds Kreemu lugds.
„R. tel. ag.“

No Peterburgas. Jauna luga. Rakkineks R. A. Knole
fagerejis, fa „Walt. Wehst.“ fino, wehstufiki-romantifku ftatu
lugu: „Mufnes fahstule“, 5 ftatds, ar dseefmam un mufitu,
ar baletu un dsihwojosham bildem. Luga faturis nemts is
wezajeem Mufnes laiteem, tad tur dsihwojis prahwefst Gluds
un Mufnes pils eelentfchanas laika pademas ar fawu dsimtu
Kreemem.

No Peterburgas. Skolneeku ufweefchanads uf eelas un
atlahrads weetas, fa „Nowofiti“ rakkia, uf Peterburgas mahz-
bas appabala furatora eerofinajumu itfchot nodota ufraudfiba.
Pifefstu fahalfchot wairaf ufraudfibas eezirtads, furds par
preefchneeteem buhshot mahzibas eestahfchu direktori, un par
winu palihgeem wairali audfinitaji. Katru skolena nofeegumu
pret atlahto peeklahjibu finam ufraudfibas eezirta direktors
pafinos mahzibas eestahdes direktoram, fur polens atrodas, lai
ta waretu mainigo fobit.

No Mafkawas. Rakkham faglim nogahjis nezereti
plahni. Rakkhs jaunellis nofadis ftudentam Kolkewftam is
ormana rateem fahdu fahfchi. Pee laternas gaiswas to at-
taifot, lai redsetu, fo ishti sehlis, wifch kluwis breefmigi is-
baidits: winam pretim rehgojees lihka pauris! Us wina fte-
dseenu peefteidjees nalksfargs, fas pahrbijees ne mafal par paschu
fagli, un nu abi nehmfchees fleegt. Weidst ufnahfufi poli-
zija, furai faglis wakkirbigi atfines, fa isbarijis nebarbu.

No Wilnas. Meta jubileja. Wilnas zentrald arkwa
preefchneeks Zwans Sprogis nofwinejis 15. now. 40 gadu
amata fwehtus. Zil leeld mehra zeen. jubilaris ar fawu niffo
un fabeedritu darbtu eeguwis afnifibu un zeenifchanu, tas re-
dfams isfahfufnem par wina goda deenas fwinefchanu wee-
tejds laifraffts. Ta „Sapad. Wehst.“ rakkia: 15. nowembri
pagahja 40 gadu, lamehr Wilnas zentrald arkwa arkwas
Zwans Jakowlewifchs Sprogis atrodas amata. Wifu muhshu
wifch darbojees ar arkwa feno aktu fahahroschonu un eeweh-
rojamafo materialu apstahfchonu. Wina laika ufstahla un
ari nobeidfa Walara Appabala arkwa fawahfchonu Wilnd.
Pati jubileja tita nofwinetu weentahfchi. Wija eerabufchds
wairaf augtas personas, furas fwinigads runas jildinaja ga-
wilneela darbtu un nometu tam spehtus un weseleibu wehl
ilgi fahhdad. Pirmais no Sproga finifseem darbeem ir Lat-

weefchu tautas dseefmu frahjums, furu tas isbewa 1868. gada
kopd ar Kreemu tulfojumu un eewadraftu. Wehlfki wifch
nodewds faweeem teefchajeem amata peenahfumeem, bet tomehr
pa reisam parahdijds no mina pa fuitfam rakkiam gan weete-
jds laifraffts, gan ari atfewisfchi isbotas grahmatas. Starp
isbotam grahmatam pati eewehrojamafo: „Seno Schamaischu
femes weetu nofaukumu wahrdniza“.

Midfeme.

No Rigas. Par „Austruma“ isdeweju, fa „Rig. Aw.“
fino, apstiprinats 1. dez. fcha fchurnala redaktors Andreems
Reedra.

No Rigas. Baltijas muifchneeziba, fa „Rifchf. Weh.“
no Peterburgas fino, eelustinajufe jautojumu par skolu reformas
eewefchanas laika ftehgto muifchneezibas gimnafiju atwehrfchonu.

No Rigas. Dr. Wilhelm Wolframs, plafchi un labi
pafihstamais Rigas ahrfts un privat-klifikas ihpafchneeks 16.
dezembra nakti, fa „Walt. Wehst.“ fino, nom'ris ar fmadfenu
treetu.

No Rigas. Trechais Kreemu deenas laifraffts „Rifch-
fija Wedomofiti“ nulepat ufstahjis fawu gaitu, pasihstama
fchurnalista L. Witwizka wadiba. L. Witwizkis pasihstams jau
no teem laiteem, tad tas ap 20 gadeem wadiba „Rifchf.
Wehst.“. Ta tad wifch ar weetejo dsihwi, winas intre-
fem un apstahfkeem labi pasihstams. Sawd eewadraftid
jaunais laifraffts aifrahda, fa pirmd fahrtid aifstahwefchot Kreemu
walfts un tautibas intrefes. Tautibu jautajums galwendis wil-
zeendis efot jau pa leelum leelai dakai paweikts. Bet tagad
ronotees ziti ufdeuwumi, fureem efot jafelo ar wehrigam azim.
Dee ifaugot no weetejds eefchejds dsihwes, tadeht fa pehdeja
laika noteelot daschadas pahrgrosibas ta fabeedritu fpehtu, fa
ekonomifto eefpaidu finad. De nu rodotees paschi no fawim fwa-
rigi ufdeuwumi, efot wifseem fpehseem jastahda, lai weetejo ee-
dsihwotaju ftarpd neifzeltos nepahrefamas plafkmas, fas trauf-
zetu wispahrigo darbtu un laitetu walfts labumam. Tadeht
laifraffta mehrtis buhshot: kopot wifus uf wee nprahfihu
darbu wispahribas labd! Jaunais laifraffts isnahf ar
illuftrazijam uf glihta papihra un naw dahrgats par zitam
Kreemu awifem.

No Walfas. Ufbrukums aplaupifchanas noluhfa.
Dfelzela artelfchifchilam A. Liw ahnam, furch, fa Walfas
„Anz.“ fino, 9. dezembri pehz pulstien 9 rihtd atstahjis I. Wal-
fas ftaziju, lai nonestu dselzela waldei eekafetus 700 rublus,
ufbruzis netahlu no ftazijas fahds pee laufpagahfa peerakfijees
D., furch winam eekrahwis ar nuhu pa galwu un mehginajis
ifraut isfokam naudas fominu. Us artelfchila palihgd faw-
zeemem peefteigufchees daschi ftrahdneeki, fureem ar turgotaja
B. palihdibitu isbewees fatwert D. u. lamehr diweem no wina
beedreem, kuri nofehpuschees tuwejd mehchina, isbewees aif-
ftees lapas. Artelfchifchils Siwabahns ifstazijis, fa wifch D.
jau rihds deenas redfesis mifera meeta.

No Dseefawas. Muifchas ihpafchneeka apglawachana.
Dezembra 1. d. fa „Rig. Aw.“ fino, fcheit atweba no ahrfe-
mem fchejeenes muifchas ihpafchneeka Ch. f. Tranfche-Rofenecta
pifchilus. Melaike pehz pascha wehlefchardas fabeedfinaja kre-
matorija. Pee muifchas ihpafchneeka gimenes kapehtas pa-
gahs bij zehlis goda mahrtus, wifseem lepojds ufstahjis: „Saldu
difu wehlefam fawam labdarim“. Wehru deend, 11. dezembri,
uf nelaike ihwadifchonu bij fabraufufchi pulks apfahrtjejo muifch-
neeku un daufd zitu laufchu no pagahfa un tumafds apfahrtines.
Kapa runu fozija Zefwaines mahzitajs Aminefch, aifrahdidams
uf nelaike nopenneem pagahfa labd; tad weetejais fkolotajs G.
ar faweeem dseedatajeem noftandinaja pahris wairalfahfigu
dseefmu, un no muifchneekem, fa ari no pagahfa tifa uf kapu
nolikti daufd gresnu mainagu.

No Jurjewas. Zgaunu tautas darbineela Kreuwalda
fmitfgadu peeminas fwehtki itufchi, fa „Nordliw. Ztg“ rakkia,
nofwineti Jurjewas „Burgermuf“. Kreuwaldb dsimis 14.
dezembri 1803. gada un eewehrojams fa Zgaunu tautas epufa
„Kalewipoeg“ fahfhtajats. Droschi ween jaleezina, fa neweens
no Zgaunu tautas wihreem naw pelnijis tahda gobinajuma,
fa weenfahrfchais Berawas pilfchetas ahrfts, fo wifch dahwi-
najtis fawoi tautai idealu mantu. Lai par Kalewipoega teilas
dseljeko wehrtibu domatu, fa ihfads, lai to ufstata mafal waj
wairaf par pascha Kreuwalda fagerejumu, bet itweenam tomehr
laatfihft, fa fchint darbd parahdijds Zgaunu tautas, laut ari
teifkmaind, tal bagatd fenoties dsihwe. Warbuht, fa daschs
labs Zgaunis nemaf nebuhs „Kalewipoegu“ laffjis, tomehr latris,
fam buhs bijufi isbeweba eepofihfies ar Zgaunu tagadnes gara
dsihwi, leezinds, fa te wehl weenwehr atfpuugo feno teifu lai-
migats laifmets. Tadeht ari jafafa, fa Zgaunu tagadeja gara
dsihwe, fa ari tautiftd lufstiba, atbaltads uf Kreuwalda plezeem.
Paschi fwehtki noriteja jauld fahrtiba. Kreuwalda kruhshu
tehls bij ar wijumeem amihfts un ufstahdits fem fiftsemju au-
geem; fahle bij gandrihs pilna. Pehz laimes ufstahfchanas
Reifara Mafefstati, uf furas flahfchoshos ufajzinaja cand. jur.
J. Ddniffons, tureja mahzitajs W. Reimanis runu par
Kreuwalda nopenneem Zgaunu tautas labd. Semifchi wifch
ufstahftra, fa Kreuwaldb esot pubhejees pagelt uf labata ftah-
wofka Zgaunu tautas fainneeziwu un mahjas dsihwi, fura tais
laifds atradufes behdigd ftahwolli. Ari uf titumibu un ftipru
fawas tizibas zeenifchanu wifch flubinajtis fawds rakkids lau-
dis. Pehz fahis runas tita nobfeedata Hermana komponeta
dsimtenes dseefma. Weidst Ddniffons pateizds wifseem flahf-
efofcheem par apmellejumu, un wehlfreis behdigds mahrdos zil-
dinaja fawas tautas „dseefmu tehwa“ peemimu. Swehtki bei-
dsas ar Zgaunu dsimtenes dseefmu, furu wif flahfchofchee dse-
daja fahjds peezehlfufchees.

Burfeme.

No Leepajas. 2. fahfiras kreifers „Alma“, fa „Lib.
Ztg“ fino, atbrauzis Leepaja, fur to galigi farihfchot un tad
raidifchot uf tahlajeem aufrumeem, preefch pascha pahrwald-
neela perfonigdm wajabfiba.

No Leepajas. Laifrafftu finas. Leepaja isnahfoshd
Wahju laifraffta „Libauer Sonntagsblatt“ isdewejam at-
kauts, fa „Rig. Aw.“ fino, isbot peekifumu Kreemu waloda ar
nofanummu „Anfawerkaa Hfzdeja“.

No Leepajas. Manigas pahrdotawu fagles apzeetina-
fchana. 13. dezembri, starp pulstien 6 un 7 wafara, eenahja,
fa „Lib. Ztg.“ fino, fahda glihti gehrbufes jauna dahma Zirinfa
felta leetu un pulstienu pahrdotawd, fura atrodas uf Leelas
eelas un lifa few parahdit kaffiti ar felta laulajameem gre-
dseneem. Zimehginajufe wairaf grebseus un pafauliejufes par
to zenu, ta gribeja beidst, nefa nenopirufi, atstahf pahrdotawu.
Bei fchint azumirkli pahrdewejs pamanija, fa kaffite bij fahds
felta grebseus pahrmaintis ar fubraba apfelftiteu grebseu un ne-
laida dahmu prom. Dahma fihwi atraidija tahdas pret winu
zeltas aifdomas, iszehlds bahrga wahrbu filda; ta beidst no-
fweeda noifchopto felta grebseu un gribeja ar waru iftikt uf
eelas, bet tifa aptureta no fahda atfauka gorodomoja, furch
to aifweba uf poliziju. Pee ismellefchanas irahdjees, fa frahp-
neezei isbewees jau preefchmault wairafas fchejeenes feltleetu pah-
rdotawas. Ta Kauf eeld tai brangi isbewees bleifcha ftizis
M. un ari G. pahrdotawds, fur ta ftepus pahrmaintijufi wairaf
felta grebseus pret fubraba apfelftiteem. Ari wairaf mafafas
feltleetu pahrdotawas Leelaja eeld un Jaun-Leepaja frahpneeze
apmellejufi un isbarijufi tur grebseu pahrmaintifchonu ar leelatu,
waj mafafu wehlfmi.

Sahdfiba uf dselzela. 13. dezembra wafara tita, fa
„Lib. Ztg“ fino, fahdai wezafai dahmai zeld no Wilnas uf
Leepaju, lamehr ta gulejufi, nofagta rotas fontina ar 25 rub-
teem naudas, wairaf felta grebseu, felta labatas pulstieni
un zitam wehrliteetam, fa ari wilnas fega. Ismellefot irah-
djids, fa Murawjewas ftazija no ta pascha wagona, fur apfagtd
dahma gulejufi, isfahpufchafas diwas weentahfchi gehrbufchds
feeweetes, no furam weena bijufi apfegufes ar nofagto fegu.
Bei tas bij fa atd eekritufchafas un fchandarma palakmellefcha-
nai naw bijufchi nefahdi panahfumi. Ufagtd ufhd fawu faw-
dejumu wairaf, nefa 100 rbf. leelu.

No Leepajas. Leepajas Latweeku beedribai 12. dezembri
bij preefchneezibas wehlefchana, fa „R. A.“ fino, tad eewehleja:
par preefchneeku R. Burlewifchu, par preefchneeka weetneeku
adm. A. Simani, par rakkwedi J. Rofchi, par rakkwefcha
palihgu Pawlewifki, par kafeeri M. Freimani.

No Preefules. Jauna frahj. aifdewu kafe. Zetotaji,
kuri dsmit gabus atpafal braufa fche Preefules ftanzijai zauri,
tagad to nemaf wairs nepafiftu, fo tur, fur agraki bij titai
lants, ir ifaudfis paleels meefstifch. Sdhe ir leels keegku zep-
lis, leeli tirdfneezibas wehlfak, wafa un telegrofa fantoris, ay-
teela un ahrfti. Turgotaju tainiga darbofchandas pawairoja las-
bibas peewedumus tahda mehra, fa ifshufitijumi pa dselzefku zaur
Preefules ftanziju tagad jau fneedjds lihbf vusmilijona pudu
gad. Ar wahrbu fatot, Preefule beidsamajd laika ir politikufe
par tirdfneezibas zentru, ne titai preefch aplahrtjeem pagasteem,
bet fche pahrdod fawus rafchajumus pat Saldneeki un Efer-
neeki, fa ari tahli apgabali no Kaunas gubernas. Neftatotees
uf lobo ufplautfchonu, mums bij jau ilgafu laifu fahjhtams
weens leels truhfums: mums nebij pascheem fawis naudas ee-
ftahdes, furd waretu fawu grufhi fapelnito grafis noguldit, fa
ari wajadfibas brijhti naudu aifnemetes. Tainiba, fahdas 11.
merfes no Preefules ftrahda ar labem panahfumeem Nodagu
frahj. un aifdewu kafe, bet ta atrodas tahda weeta, furu it
ihpafchi powafari un rudeni, fiftu zeku deht, grufhi fahneegt.
Pateizotees muhfu wispahrigi zeenitam un zentigam turgotajam
Burlewiga fgam, furch pirmais ideju eelufinaja un nepeekuf-
fchchi puhlejads, lai atrafstu atbalki ari pee aplahrtines eefshwo-
tajeem, fa ari dabutu atfawu peenahziga weeta nodibinat frahj-
un aifdewu fabeedritu, mehns nowembra mehnesi fahnehdm pree-
zigo finu, fa mums frahj. un aifdewu fabeedriba apstiprinata.
Nometlam fchim jaunciam pafahftumam daufd fefmes. 11.
dez. Preefules frahj. un aifdewu fabeedriba notureja fawu at-
flahfchanas fapufji, furd ari peedaltjds Preefules dsimtungds
barons M. R. Koffis. Barons Koffis nehma dsihwu lihdsda-
libu pee fabeedribas nodibinafchanas, fo eewehrojot, — fapufje
eezehla winu par fabeedribas goda furatoru. — Wehlefchanas
panahfumi bija fefofchi: Walde eewehleja turgotaju R. Burle-
wiga, nama ihpafchneeku J. Berga, Preefules pagahfa wezafu
R. Gabalina fgas, par fahndateem nama ihpafchneeku W.
Meija un L. Rofentala fgas, padome: R. Markawa, M. Swite,
flototajus J. Schwanberga, J. Schwerburia, E. Gufhcha un S.
Troizka fgas. — Nofpreeda nemt par aifnehmumeem 6—7%
un mafat par nogulbijumeem lihbf 5%. — Walde notured
fahrtigas fefdes fahlot no 13. janw. 1904. g. turgotaju brokfu.
Burlewigu fgu namd, weenreij nedeld, katru studeen no pulfti.
2—4 pehz pufdeenas.

No Pifbergas. Gara gaismas zidna ar tumfibu.
Pifberga peeder pee Alfchwangas draufdes. Pifbergneeki ta-
pat fa Alfchwandneeki ir katofi. Z. parofita leeta, fa Alfchwan-
gas draufdes katofus eekfata dar Uglitibd femati fahwofcheem,
neda winu faininus. Newar jau leegt, fa garigads atihfhibas
fina fchejeeneefchi pallaban fahf fperit pirmos folus. Bei Al-
fchwangas draufdes fainini ar netur daufd tahlafu naw itufchi.
Un ja nemam juhmalneelus no Pifbergas uf Leepajas un
Wentapils pufi, tad nebuht neatradijim nefahdas manamas ftar-
pibas ftarp winem un Pifbergneekem. Pat jaleezina, fa pa-
fcha pehdeja laika Pifbergneeki fahf rahdit mofchafas gara dsih-
(Stat. peekifumad.)

wes sīhmes. Par skolu Pilsbergneeki gahdā famehrā it labi. Redf ari peenahlam pa eksemplaram laitrakstu un, kā jau juhrineekem, wiswairat „Balks“. Lai pazeltu basnizās dseedafchanu, tagadejais mahzitajs gahdajis basnizā par it glihtām ehrgelēm. Un skolotajs mahza peeaugufchajeem neween garigas, bet ari laizigas dseefmas. Tapat ari skolotajs naht talkā ar grahmātām, un lasitaju netruhtsi. Besmaksas biblioteku nodibinat te buhtu ihsti weetā. Bet tur wajadfiga nauda. Tad nu saht domat par isrihtojumeem. Skolotajs usaizinaja peedabitees pēc teatra. Un weena baka no jaunās paudses ar preeku atfauzās uf wina usaizinajumu. Un tagad it zentigi mahzās Blaumana „Saglus“ tee no jaunajem Pilsbergneekem, kas atsmuschi, ka zilwels ar to newar laimigs justees un apmeerinatees, ja walareem blandās no weenas mahzās uf otru, ja famus fahngenschus pēc daikajām mahtes meitām kreetni „peemiso“ un tad waj nu uf labu isboschanos, waj behdām aizilpo uf tehnu tehnu eepreezinataju un behdu remdetaju — krodsmu. Bet lai par Pilsbergneekem neispaustu nepelnitu flawu, tad ja-leezina, ka te ir ari wehl branga tesfa tahdu, kam patihl, lai wifs eetu „pa wezam“: tee tad ari zenfonu pulzinam un winu wadonim leet wifadus schēhrschlus zeld. Un pēc tam japeeredf tahdi jofi, par fureem buhtu gahrbi jafmejās, jo tee nebuhtu loti behdigi . . . Un taifni tee, kam buhtu janahf skolotajam talkā, ir wina pretineeki. Wini newar isprast, ka war klafē fapulzetees dseedataji, kā skolotajs drihtsi aizinat famā dshimokli akteerus un dseedatajus un trauzet „to mihto meegu“ few un ziteem? Tā skolu padarot par namu, kam tils zilwels pa gabalu eet garam! Tad nu ari gahdataji par „meeru un fahrtibu“ naw fopojufchees ar nopeetneem draudeem un pat jau fpehruschī daschus solus to ispidibchanai. Nebuhtu pret zeetajeem gruwescheem sahja pusjeldā famechgijufēs, Pilsberga buhtu tifulsi famabdā sinā flawena! Jazerē, ka skolotajs un wina peekriteji nelausees no bubula isbaiditees un ees famu eefahkto zelu ar drofchu buhshu un preezigu prahtu tahlat . . . Drihts peenahls laifs, ka dascham labam „tumfas draugam“ kauna fahrtums pahrlahs waigu . . .

N. N.

No Dschuhfites. Sinas par skolām. Telofchā mahzibas pusgadhā diwas weetejās pagasta skolas apmeklē 297 skolneeki. Ja te nu wehl peeflaita weetejos primatas basnizās skolas skolneekus, kuru ir 36, tad schejeenes skolas tagad ir 333 skolneeki. Schahds skolneeku daudsums dara Dschuhfiteeneekem godu. Tikai nu weena nelaimē. Skolu telpas leelajam behrnu daudsumam masas. Zhpaschi tas sakams par Dschuhfites-Peenawas pirmo skolu, kurā tagad 164 skolneeki, lai gan telpas tur isnahhtu peeteefofchas sahdeem 120 skolneekem. Scho truhkumu nu weetejee pagasta aisttahwi eewehrojufchi un fahfufchi rihfotees, lai zeltu pagastā wehl trescho skolu. — 21. dezembri, 4. atwentē, weetejee skolotaji un bahmu komiteja farihko beedribu

namā saweem skolneekem seemasfwehtu wafaru, isbalidami teem dahwanas eglites fwezischu gaismā. Wakars buhs bagats. Behrnu foris dseedās musikai pawadot daudf dseefmu, deklamēs, israhdis teatri, dshwas bildes u. t. t. Darom behrnu isrihtojumu zeenitajus uf scho wafaru usmanigus.

No Jaun-Swirlaufas. 14. dez. weetejā Lauffaimneezi-bas beedribā bij jautajumu isflaidroschanas un preekfchlafjumu wafars. A. Steina tgs lasija par jautajumu: „Waj lauffaimneekem jasin pareisā rehkinafchana?“ Publīka usmanigi keloja preekfchlafjumam. Tad nahja daschi jautajumu pasfai-drojumi. Weidstot israhdija miglu bildes ar daschadeem skateem un eewehrojumu wihru gihmetnēm. Steina tgs pasneedfa publīkai par gihmetnēm ihfus pasfai-drojumas. Tikai deemschehl schinis isflaidrojumōs bij manama stipra partejiba, jo daschas personas St. tgs pahrmehrigi usflaweja, un daschas atkal nespeederigi nopehta. — Dseeb. beedribā bij nodomajufi seemas fwehtfōs ministrijas skolas telpās farihtot teatra israhdi, attifunnu nowehlot preekfch mineitās skolas. Bet deewamschehl gadijās schēhrschī.

No Pentules. Ngraf sche bija diwi frogi, kuri, brand-wihna monopulu eewedot, beidfa fkanu gaitu; bet no sch. 3. julija mehnescha sche eerihloja krona brandwihna pahrdotawu un ar jaunu gadu, kā no tizamas pufes dshidams, winaf peebedroschotees ari alus noliktawa, pahrdotawa tilai preekfch alus ahtrā neshanas un frogs. Tā tad sche atnahks atkal wejee laiki, un atkal garos allohola² twaiki! Redfēs gan, warbuht ka ari tee twaiki isgaisis; jo schejeenes wagasta weetneeki fpehruschī energiftus fofus winu nomehrchanai, proti: 12. nowembri weenbalsigi nolehmušchi luhgt gubernatora² tungu, lai frogs sche neihtu atwehrtē. Luhgumā starp zitu teifts, ka frogs wagastam loti fshahdigs, kā turibas, tā ari tikumibas sinā; jo weh augfchmineto dimu frogu fshgshanas wagasta turiba un faimneezi-ba gahjufchas leeleem foleem uf preekfchu. Tam par peerahdijumu luhgumā ir peewesti semes ispirfshanas un magafinas parahdi frogu laifōs un tagad. Uf 1899. g. tahdu parahdu² inerunajot jau par wagasta nodolkeem, bija 14,273 rbl. 66 kap., samehr uf 1903. g. tahdu bija tikai 1966 rbl. 24 kap., kuri ari wisdrihsafā laifā tifa samafati. Tapat ari wehdejā laifā daudfi faimneeki eegahdajufchees peena zentrifugas un daschadas lauffaimneezi-bas mafchinas. Ighlithiba un tikumiba wairojās. Un tur nu wehl aistaupitās fewu un behrnu afaras, aistaupitā weseleiba . . . To wifu eewehrojot, firnigi jawehlās, kaut gubernatora funks wagasta walbes luhgumu eewehrotu. Krogs attodās tahdā weetā, ka ari zefineeku intrefēs winsch gandrihs nelahdu lomu nespehlēs. Tadehl zefesim uf to labato!

Spulsons.

No Bauffas. Lai pawairotu pilsehtas eenehmumus domneeki reis nolehma uslīft nodolki ne til ween uf welofpedeem

un funeem, bet ari uf firgeem, un scho famu nolehmmu ari stingri isweda darbōs, tā ka tagad par latru firgu jamafā trihs rubtus leels nodolks gadā. Zil smaga schi nodolka nastā dascham labam darba ruhkim, kuram weenigais firdfusch ir wifs wina pelnas amots, domaju, nebuhs wehl leeki jaaprahda — to fapratīs latrs. Un jamafā ween ir, kaut ari schi summa buhtu pa kapeikai ween kopā wahzama waj wifu gadu. Bet nebuhtu tu fpehfigs mafat, tas pats taws firdfusch tiks isuh-trupets bes schehlastibas . . . Un tad, ja patihf, kar fobus wabst . . . Bet schim pascham nolehmmam ir ari wehl otra bala, un ta taifni ir ta, kura kā fhabarga durfees latram azis: par kareefchu brauzamajeem un jahjamajeem firgeem scho nodolki nesmafā! Un tadehl tas tā? . . . Ja, tadehl tas tā? — Tikai uf scho jautajumu truhstī wajadfigās atbildes . . . Warbuht, ka tas tadehl, ka dascha laba nodolka uslizeja pascha fiallōs taifni barojās schahdi „schlimelischī“? — Warbuht? . . . Un kaut tad jel daritu schee lungi kaut to, kas nahhtu scheem mafajeem brahkeem un winu gimenēm par labu. Kaut gahdatu tee wis-maf par to, ka tiktu atwehrtā kaut weena besmaksas elementar-skola, kurā lai latrs waretu fuhit famu dehlu (waj meitu bes boschām: kā par to famafschu? Daudf weillaki tad zilatos rofas un ischallatas buhtu kahjas gruhtajā darbā, ja teem buhtu kaut weena apfina: ka winu behrni drihtsi apmeklet skolu un teem nawa jamalbdās pa eelām apfahrt . . . Bet tagad ta truhstī, tagad schis apfinas naw — un gruhti ir mafat rubtus un atkal rubtus . . .

N. R.

Uo Zelgawas.

Opera. Weh ilgata starpbrihscha Zelgawu apzeemoja atkal kahds reis weefis: „Italeefchi.“ israhbidami 16. dez. schejeenes Amatneezi-bas Beedribas sahle Italeefchu flawenā meistara Verdijsa (Verdi) daudfzilbinato operu „Rigoletto“. No Italeefchu komponistēem weh Rossini Wehdijam wisleelafee panahfumi operu musitas laulā. Wehdija darbiba atfihmejami 3 galwenee laikmeti. Pirmajā wina rashojumeem lreifti — dramatisks raksturs, Rossini stila weidā (kā: Oberto, Nabucco, Ernami), otrā ismanama fewifchka melbiju bagatiba, spehls un juhtas (Giovanna d' Arco, Attila, Il Corsaro), treschā laikmetā Kriht wina tautistā garā farafstītas operas, ar meisterrisku formu apfrahdaschānu, gresnu instrumentaziju un jautu balsu fapofschānu (Rigoletto, Il Trovatore, La Traviata u. z.) Paschas wehdejās Wehdija operas weefleendās Wahzu romantiku un jaunwahzu stila formai (Don Karlos, Macbeth, Aida, Otello). Kā redfams, „Rigoletto“ preder pēc Wehdija labakeem darbeem. Schās operas faturis ihsumā nemot schahds: Mantuas jaunais herzogs mihlinajās, starp zitu, ar fama tomika Rigoletto fkaisto meitu, lihds beidstot to paweb. Rigoletto,

šamu meitu karsti mihledams, nu apnemās minam par to atreebtees, lai ari pašam buhtu waj nahwē jaet. Un luhf, rahdās peenahzīs isdemīgs bīhībīs; tam peedahwajās kahds bandīts (laupitājs), kurfch spēnibā tura draudfibu ar herzogū, un apsolās pret finamu malku palapot. Bet bandīts israhdās par leelu wiltneeku. Zfrāhpīs Rigoletto labu teesu naudas, wīnch šawa drauga herzoga weetā nonahwē pašča Rigoletto meitu, kura nejaušchi pee laupitaja eemaldījūfēs. Par pašču israhbi naw daudf ko runat; apmeerinat wina apmeerinaja, bet daudf kas wareja buht ari labāf. Galwendās lomas ispildīja: Benedetti (Rigoletto), Kolombatti (wina meita), Albiāf (herzogs) un Feraiolli (bandīts). Kolombatti ir pamāfš, bet peemihlīgs un ari puslihds labi isglihtots koloratur-soprans. Ja wīnai daščas paščas isdemās nešaidri, tad pee tam šamu teesu wainīgs nogurums; tomehr wīnas trilleri bij wehl par jauneem preekšč atkahlības. Benedetim ir glihts baritons, femīščti kas atteezās uf widejo un augstāf balfs registru. Šchis kungs israhbījās wīspahr par labi rutinetu spēhtu. Nebij flīts ari Albiāfā lirīfšais tenors; bet loti apmeerinoschš Feraiolli balfs. Zitas solo balfs bij mašaf eewehrojamas. Anšambli bij pa leelai dašaf labi un buhtu atšahjušchi wehl labāf eefpaīdu (tapat ari solīsti), ja orkestris buhtu bījis peelaīdigāf un nebuhtu wīseem spēhteem nopuhlejees „spēhlet pirmo wījoli“. Kapelmēistaram wajadšefa to eewehrot, ka orkestram konzertšahlē žitāfā noškāfā, nelā teatrt, kur tam eerīhtota femīščka weeta, kas štaw šemaku par publiku, tadēhl ari tur drihtīf buht wīna powabījumi dīktāfī nelā šche. Apmeklēta bij israhde puslihds; to es peerakstū weenīgi uf antreprenera fonta. Lai ari operas israhde; dīwreīfīgs ihšs fludīnājums weenīgi „Subīnājumu lapā“ ir pahraf maš. Ja ko preekšč publikas šarīhko, tad pehdejai ir teefiba prašit ari peeteefošchā mehrā īffīnojūmus, un wīš maš wīšds weetejōds laīkrakstōds. Tapat ir wēltīgi šagāīdīt, lai redakzījas „no femīs“ aīšrahbītu uf teem, kad laīkrakstī pawīšam top īgnoretī. Un tadēhl lai rīhtotājs jeb rīhtotāji nešuhrojās par patuščho šahli, jo šchoreīf bij pateefī ne publikas, bet wīnu pašču wīna.

Pahrtīkās tīrguš tagad, šā jau uf šwehtu laītu, katru deenu stipri apmeklēts; tomehr tīrgošchānās naw wīšaf moščha, jo truhstī pīrzejū, tamdehl ka daudšeeem darba laudīm naw darba, — naw naudas. Pretščhu ufweđejeem — lauzīneekēem tadēhl ar ufweštājām prezēm daščhu deenu tīhrās puhles, kamehr tās īspahrēdōb. Labībai tagad ženas nošlīhdejuščas šemaku, nelā ap „Martīnu laītu.“ **Makšā:** mehrs rubsu no 170—200 kap., meechhu no 160—180 kap., ausu 1 rubli — 120 kap., kartupeku 70—90 kap. un šeešs šīrau 70—90 kap. **Kahli** ap 80 kap. mehrā, tapat ari burtoni. **Sīhpoli** ap 15 kap. garnīzā; **pupas** ap 10 kap. štopā; **ahboli** 20—30 kap. garnīzā; **šahbi** kahpostī ap 3—4 kap. štopā. **Šwaīgas** kahpostu galwas ap 2—3 kap. gabalā: **peens**, **šwaīgs** 7—8 kap. štopā, **nošmelts** 3—4 kap. štopā, **kreīms**, **šlahbs** 45—55 kap., **šwaīgs** 20—25 kap. štopā, **beesf**

peens 10—12 kap. štopā, **šweešs** 30—35 kap. mar., **wīstū** olas ap 2—2¹/₄ kap. gabalā, **šwaīga** zuhtgala ap 13—15 kap. mahrzīnā. **Šchahweta** ap 12—18 kap. mahr.; **wehrščha** gala 10—12 kap. mahr., **aitas** gala 8—10 kap. mahr., **nošautas** šofīs 100—160 kap. gabalā, **dfīhwās** ap 150—200 kap., **pihles** ap 80 kap. gabalā, **tīhtari** ap 180—250 kap. gabalā, **balošchi** ap 40—50 pahri, **irbes** ap 30—35 kap. pahri. **Šīweni** 150—300 kap. gabalā, **wīstas** 40—60 kap. gabalā; **aitas** 4—6 rubli gabalā, **gowīs** preekšč galas ap 2 rubli podā, **peena** gowīs, **pehž** peena wehrtības wehrtējot, ap 7—8 rubli par katrā deenā galwoto štopu peena. **Seens** un **ahbolīnch** tagad, želam labojotees, ženā flīhd uf leju un wīdejā žena tagad ir ap 2 rubli 80 kap. lihds 3 rbl. bīrkawā. **Ari** šalmu ženas stipri flīhd uf leju, ap 150—200 kap. bīrkawā. **Malkas** ženas ari top peelaīdigāf. **Zabam** žefa laīkam šahlotees, **jadomā**, ka šeens, **ahbolīnch**, **šalmi**, un **malka** tīfs eewēstī leelā wairumā un ženas stipri fītīs. **Strahdneeku** jalgas: **brauzejam** 1 rubli—1 rubli 50 kap. un **strahdneekam** weenam 30—50 kap. deenas algas, bet ir par šcho pašču ženu truhstī tagad laudīm darba, kamdehl naw ari bīhnumš, ka tagad beeschi noteef šahdsības un aplaupīščanas gadījumi

Leetderīgs īsgudrojūms. Latweeščhu laīkrakstōds šahdu laītu atpataf parahbījās fludīnājumi par šahdu jaunīsgudrotu auščanas maščīnu, šem nošaukuma „Leelupes wīkni“, kuras īsgudrotājs ir P. Wīlumšona fgs Želgawā. **Zīkaidrojūmi** par maščīnas labumu īsklausījās tīhri netīzami, bet tā ka bij norahbīts uf tīrdšneezības un amatneezības departamenta īfdoto patentī, tad radās droščība žeku mehrit un īnteresento maščīnīnu wersonīgi apštatīt. Un teescham jāleezīna, ka mīnetā maščīnīna katru pahrstēīgs un ka šchīs īsgudrojūms ir eewehrojams šofīs uf preekščhu auščanas arodā. Tapat ari tani kurfā bījuščas mahžekles īsteīzās, ka tām nu auščana ir teescham īntresants un weegls darbs. **Tahkal** ar atfīnību jāmin Wīlumšona fga laīpnība, ar šahdu wīnch īklatram eepreekšč kurfā ušneemščanas pašneedf daudf, un daščadus praktīfšus īkšaidrojūmus.

Nelaimēs atgadījūms. Preektheen 12. dežembri pulst. 12. deenā pa „Štrīhwera“ eelu branzī daščhi wēsumi ar šalmeem, uf kureem brauzejī šehdeja wīrfū. **De** weenam wēsumam wīrwe atgahja wafā, tā ka šalmi tīra un wīrfū šehdetājs tīf nelaimīgi no wēsuma „noškīta“, ka „pahrlausf“ kahju un mahriģi eewīnoja galwu. **Wef** šamanas šefošho nelaimīgo B. J. nogahdaja pee ahrsta.

Šahdsības. M. Šch., kura dfīhwo Ganību eelā № 2, šīnoja polīzījā, ka naktī uf 14. dežembri īf ta pašča nama; neaīšlēģtā preekščnāma wīnai īffagti tīhš gabali zuhtas galas, apmēram 12 rbl. wehrtībā. **Kas** šahdsību īšdarījis, naw šīnams. — E. P. šīnoja polīzījā, šā 13. dež., kahdas A. B. dfīhwofk, kur wīnch ar šahdu no šaweem beedreem dšehruschī, wīnam īf labatas īffagti 13 rbl. 17 kap. naudas. P. šchīnī šahdsībā

tura aīšdomas uf B. Zeeta top īmeklēta. — Želgawas pilsonis P. G., kurfch dfīhwo Wāles eelā № 28, 16. dež. šīnoja polīzījā, ka naktī uf 16. dež. wīna aīšlēģtam šchūhntīm īfželtas durwīs un īf ta īffagtas 7 wīstas, 5 rbl. 60 kap. wehrtībā. **Saglis** nefīnams.

Wīšjaunafās šīnas.

Kreewu telegram. agentura.

Peterburgā, 17. dežembri. Pašīštāmāis žufura fabrtants īštīnāis wālfīšpādomneekš, Leopolds Kōnīgs šchobeen nomīra.

Tumlinā, 18. dež. Wīstas dšēlželā pee Tumlīnas šaduhrās dīwī pašāšcheeru brauzeenī. **Sleeschu** bīhbtājs, kas tā pašāšcheers brauzā, gruhstī eewainots, 4 wersonas dabujuščas weeglatas eewainojūmus, 5 wagoni šadragatī, 2 lokomotīwes apšahdetas.

Parīfē, 30. (17.) dež. **Frantschu** waldība dabujuše šīnā, ka Kreewīja šanehmuse no Japānas atpataf šūhtito atbīlbi laīpni un meera garā un ka wīstī šchlerščhī nowehrtī, kuri kawejuščhi meerīģu īflīhdšīnāščanos. **Schejeenes** ofīžielās aprīndās apgalwo, ka Kreewu waldība neefot grībejušī īšdarīt jaunu ušāchmumu ne Berlīnē, ne ari Parīfē.

Londonā, 30. (17.) dež. Japāna nopīrlā 2 Argentīnas brunu kugas, kuri Genuā buhwetī.

Šchīlagā, 30. (17.) dež. Pee preekščpufdeenas īšrahdes teatrtī īšžehlās ugunšgrehks. **Sadegufšho** žīlweku škaitu rehkīna uf 200 žīlweku. **Dšehšēju** komandas preekščneekš wehro, ka pīrmajā galerījā ween atrodotees 300 lihds 500 lihku.

Kalkutā, 30. (17.) dež. **Anglu** Tībetas ešpedīzīja wehl arween atrodās tani pašča eelejā, tadēhl ka loti daudf wehrtchu apšrahgufchī.

Londonā, 29. (16.) dež. **Mīhta** amīšes nodrukā Japānes šūhtneezības pašīnojūmu par Japānes atbīlbes galweeem noteekumeem. — Pehž teem Japāne pīrmahrt praša Mīhtas un Kōrejas pīlnīģu neaīšteekamību un neatkarību, otrmahrt weenlīhdšīgas teefības wīšām wālfīm Mīhnā un Kōreja, un treschmahrt Japāne ir gatāwa ušahkt špezialšarunas Mandščurījas leetā. („Walt. Wehstīn.“ špez. telegr.)

Wāfnīzas šīnas.

Jaun-Deepajas wāfnīzas šīnas no 8. lihds 14. dežembri. **Dahmanas** šanemtas wāfnīzai par labu no J. J. 1 rbl.; no J. P. 1 rbl., no M. G. 50 kap., no R. St. 1 rbl., no J. J. 50 kap., no R. L. 150 kap.; no R. R. preekšč nabageem 90 kap. **Deewkalpoščanas;** 21. dežembri pulst. 9 no un 5 pehž pufš. — 24. dež., šā watarā preekšč seemas šwehtēem pulst. 7 liturgīfšā deewkalpoščana. — 25. dež., šā pīrmā seemas šwehtu deenā šwehtu deewkalpoščana pulst. 10 no rīhta un 5 pehž pufš. — 26. dež. pulst. 10 no rīhta deewkalpoščana ar deewgaldneekēem. — **Swehtēem** 28. dež. deewkalpoščana netaps tureta. **Mahžitājs Goldberg.**

Šīdewejs un redaktors: Dr. **Wīelēnēn.**

Redaktors: **J. Wēīššmanīs.**

Доволено цензурою. Парга, 18 го декабря 1903 г.

Drūtats pee J. J. Šteffenhagenā un dehlā Želgawā.